І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone BArclay 7-4125

РІК LXVIII. Ч. 61. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 1-го КВІТНЯ (APRIL) 1961 ЦЕНТІВ 12 CENTS No. 61. VOL. LXVIII.

КОНҐРЕС ПРИПИНИВ ПРАЦІ ДО 10-ГО КВІТНЯ

ЧЛЕНИ КОНҐРЕСУ ПЕРЕВІРЮВАТИМУТЬ ОПІНІЮ ВИБОРЦІВ ПРО ПРАЦЮ В КОНҐРЕСІ

Вашинґтон. — 30-го березня Палата Репрезентантів припинила свої праці на час Великодніх Свят і продовжуватиме свою сесію аж 10-го квітня. Сенат також припинив працю, в понеділок і вівторок він працюватиме, але не будуть вирішуватися жадні справи в пленумі, бо велике число сенаторів виїхало уже зі столиці на свята. Члени Конґресу перевірюватимуть на місцях настрої виборців та їхню реакцію на дотеперішню працю Капітолю і Білого Дому. Члени Конґресу зможуть із першого джерела почути оцінку праці 87-го Конґресу з демократичною більшістю і з президентом - демократом. Провідник демократів у Сенаті Майк Менсфілд заявив, що він вдоволений із того, що досі зроблено в Конґресі, але негайно додав, що „найтрудніша праця" ще чекає на виконання, бо дотеперішню працю можна назвати „медовими місяцями" Досі обидві Палати вирішили такі законопроєкти: продовження допомоги для безробітних, контроля акрів під управу культур, відновлення цукрового закону і продовження повновластей Президента реорганізувати уряд. Сенат досі вирішив такі законопроєкти: 1) Ратифікував договір про членство ЗДА в Організації для Економічної Співпраці і Розвитку (Палата Репрезентантів не має вирішувати цієї справи). 2) Прийняв законопроєкт про організацію 73-ох нових етатів федеральних суддів 3) Погодився на створення Міжнародної Туристичної Агенції. Палата закінчила працю над законопроєктами про допомогу дітям безробітних і про збільшення мінімальної заробітньої платні. Обидві Палати вирішили законопроєкт про призначення $394 мільйонів для тих районів, де число безробітних є надто високе, але в цих законопроєктах є деякі розходження, які має вирішити спільна конференція, яка збереться аж після Великодніх Свят, як заявив сен. Менсфілд. Зовсім не є вирішені численні законопроєкти, між якими треба згадати: поліпшення закону про соціяльне забезпечення, федеральна допомога старшим особам в рямках соціяльного забезпечення, федеральна допомога для вишколу лікарів і медичних сестер та полегші в обмеженнях в торгівлі з країнами що є за залізною заслоною. Сподіваються, що завзята боротьба буде йти за ухвалення допомоги шкільництву і за медичну допомогу емеритам в рямках соціяльного забезпечення. Між демократами вже чути голоси, щоб справу медичної допомоги не вирішувати на цій сесії, тільки перенести цю справу до другої сесії 87-го Конґресу, яка буде в 1962-му році Гадають, що буде гаряча боротьба в Сенаті при вирішуванні справи мінімальної заробітньої платні. Палата Репрезентантів обмежила урядовий проєкт в цій справі, а Сенат має прийняти урядовий проєкт без обмежень. Сенат схоче ухвалити такий проєкт, який подобався б президентові Кеннеді.

Летун Вокер встановив новий рекорд висоти — 31.25 милі над землею

Летунська база Едвардс, Каліфорнія. — 30-го березня пілот Джозеф А. Вокер встановив новий світовий рекорд висоти, злетівши вгору на машині - ракеті 31.25 милі зі швидкістю 2,590 миль на годину. Він був так високо вгорі, що бачив звідтам цілу Каліфорнію, чатину Ореґону і Мексіко. Цей успіх осягнув цей летун, хоч мав клопоти з машиною. Літак - ракету X-15 підніс вгору бомбовик Б-52, де її випустив на висоті 45,000 стіп. Летун Вокер був впродовж 120 секунд на такій висоті, де не діяло притягання Землі, і він тоді „нічого не важив". Машина X-15 має дійти до висоти 100 миль над Землею, і летун Вокер робитиме дальші пробні лети в цьому напрямку.

Мічелл гостро критикує економічну програму Кеннеді

Ню Йорк. — Колишній секретар праці в уряді президента Айзенгавера Джеймс П. Мічелл, промовляючи на прийнятті Бонд Клюбу в готелі Валдорф Асторія, гостро критикував економічну політику президента Кеннеді, який, на думку Мічелла, тримається „філософії, що витрата федеральних грошей для самої витрати спричинить добробут у ЗДА". Мічелл критикував також „політику організованого песимізму", яку веде Президент. На думку ексекретаря праці така політика не причиняться до економічного росту, тільки його припиняє. Політика „витрат федеральних фондів для самих витрат" може спричинити не ріст економіки, казав Мічелл, тільки ріст впливів уряду та збільшувати ціни на товари, що дасть нову інфляцію та спричинить зменшення вільної конкуренції і ініціятиви в американській економіці. Мічелл — це перший член уряду Айзенгавера, що так гостро критикує Кеннеді.

В АМЕРИЦІ

● **Президент Кеннеді** виїхав на короткий відпочинок на Флориду, де перебуває його дружина з дітьми, але він зарядив, щоб його негайно інформували про все те, що діється в Ляосі, де комуністи стараються захопити цю вільну країну. Президент вернеться до столиці по святах.

● **Пані Кеннеді** повідомила, що вона найняла до праці в Білому Домі 26-річну пані Джан Н. Пірс, яка займатиме новостворений пост куратора Білого Дому. Вона має зробити інвентар всіх речей в Білому Домі, головним чином тих, що були там в 1802-му році. З цього каталога могли б користати численні туристи, які відвідують Білий Дім.

● **Представники зорганізованого японського студентства** явилися в недавнього президента Двайта Д. Айзенґавера в Палм Бічі в Каліфорнії і просили про вибачення за те, що 16-го червня японські студенти в Токіо демонстрували проти особистого секретаря Білого Дому Джеймса С. Ґаґерті, який перебував в столиці Японії, щоб підготовити приїзд американського президента до Японії. Айзенґавер заявив делеґації, що він не має жалю до японського народу і восени цього року плянує відвідати Японію.

● **Бостонський банкір Бернард Ґолдфайн,** який чекає на судову розправу за те, що не платив федеральних податків, заявив, що він бажає виявити деякі таємниці про свої зв'язки з високими урядовцями. Ґолдфайн давав подарунки головному дорадникові президента Айзенґавера Шерманові Адамсові, який внаслідок цього мусів залишити працю в Білому Домі в 1958-му році.

● **Замаскований бандит** пограбував в Ню Йорку 37-річного співласника крамниці з біжутерією Дейвіда Амзеля, забравши від нього діямантів та іншої біжутерії на суму 900,000 дол. Пограбування відбулося о годині 4:40 по полудні 29-го березня.

● **35-річна мати** 6-ох дітей у віці від двох до 14-ох років пані Реймонд Фейр із Голійок, Массачусетс, народила четвернята, двох хлопчиків і дві дівчинки, які почуваються добре. Батько має 38 років і заробляє 120 дол. тижнево. Батько тішиться дітьми і заявив, що треба буде побільшити видатки на харчі, які тижнево виносять 45 дол. і треба буде побільшити дім, який має сім кімнат.

ГРОМАДА ГОТОВИТЬСЯ ВІДПРОВАДИТИ НА ВІЧНИЙ СПОЧИНОК СЛ. П. ДМИТРА ГАЛИЧИНА

Ню Йорк. — Велика Українська Громада в Америці, зокрема в цій метрополії, відпровадить в цю суботу, 1-го квітня, на вічний спочинок свого довголітнього провідного працівника сл. п. Дмитра Галичина. Кожного дня, від понеділка 27-го березня починаючи, біля домовини Покійного в похоронному заведенні П. Яреми проходили десятки і сотні людей, віддаючи Покійному останню пошану та відмовляючи молитви за спокій Його душі. Вечорами кожного дня відправляли всч. оо. Василіяни з українсько католицької церкви св. Юра парастаси. В середу, 29-го березня, парастас відправив парох всч. о. д-р Юліян Катрій. В четвер, 30-го березня, на парастасі, крім Дружини Покійного, його братів Івана, Йосипа і Василя та їх Родини, як і членів Екзекутиви УНСоюзу, які є біля домовини кожного дня, були приявні вже й деякі члени Головного Уряду з віддалених місцевостей, як гол. контролери інж. В. Коссар з Вінніпеґу та дир. Петро Пуцило з Шикаґа. Всі головні урядовці запрошені до участи в похоронах і багато з них заповіли, що вони будуть приявні вже на великій прощальній панахиді, що мала бути відправлена вп'ятницю, 31-го березня ввечорі в великій залі Українського Дому. У похоронних відправах в суботу, 1-го квітня, візьме участь, як уже інформовано, Преосв. Кир Амвросій Сенишин, Єпископ Українсько Католицької Церкви Стемфордської дієцезії. Похоронний обряд почнеться короткою відправою та виносом домовини з Народного Дому о год. 9-ій рано, опісля похід до церкви св. Юра, де о год. 9:30 рано буде відправлена заупокійна Служба Божа і Панахида, а опісля відбудеться переїзд на Кальварійський цвинтар при Квінс булеварді, де й відбудуться останні похоронні відправи і обряди. На Панахиді в п'ятницю ввечорі і на похоронах в суботу рано передбачалось великий здвиг народу.

Телеграмами, листами і пожертвами на добрі цілі вшановує громада пам'ять Покійного Дмитра Галичина

Від хвилини першого повідомлення про передчасну смерть головного предсідника УНСоюзу і президента УККомітету бл. п. Дмитра Галичина, на адресу його вдови п-ні Стефанії Галичин, та канцелярії УНСоюзу, „Свободи", УККомітету і Комітету Пам'ятника Шевченкові напливають невпинною струєю телеграми і листи з висловами жалю і співчуття з приводу великої втрати, а в листах надсилається чи повідомляється про пожертви, призначені на різні цілі, замість вінків і квітів на домовину Покійного. Серію пожертв започаткували працівники головної канцелярії УНСоюзу і В-ва „Свобода", склавши 133 доляри на будову пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні і на ту саму ціль переслали до Редакції, разом і з висловами співчуття, д-р Михайло і Марія Логази із Сиракюз. День після смерти сл. п. Д. Галичина відбулись наради очолюваного п. Степаном Ковальчуком Стипендійного Фонду УНСоюзу, на яких на цілі того фонду пожертвували замість вінка на домовину Покійного, приявні: Ст. Ковальчук $50, Г. Яремчук $25, інж. М. Яримович, П. Кучма, М. Малетич і д-р Б. Левицький по $20, а д-р В. Вишиваний і дир. Р. Крупка по $10, разом $175, винісши рівночасно рішення назвати той фонд ім. Дмитра Галичина. Між кондоленційними телеграмами, що їх надсилають американці, є також телеграма Крайового Республіканського Комітету та від ряду інших крайових установ і видатних осіб.

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ РОВД АЙЛЕНД ПІДПИСАВ ПРОКЛЯМАЦІЮ ПРО ВШАНУВАННЯ Т. ШЕВЧЕНКА В 100-РІЧЧЯ ЙОГО СМЕРТИ

Вунсакет, Р. Ай. — Обидві Палати Леґіслятури стейту Ровд Айленд розглянули 24 березня і прийняли одноголосно резолюцію про вшанування пам'яті українського поета та борця за волю українського народу у сторіччя його смерти. Виявляючи свою солідарність із резолюцією Конґресу ЗДА в справі збудування пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні передали вони водночас із цим свої щонайкращі побажання українцям стейту Ровд Айленд, зорганізованим в Українському Народному Союзі. Після прийняття, резолюцію підписав і передав до опублікування губернатор стейту Ровд Айленд, Джан А. Котте, мол. Внескодавцем резолюції був стейтовий конґресмен українського роду ідв Орест Д. Чагарин. На величавому концерті, що відбувся в неділю 26 березня, цю резолюцію і проклямацію губернатора відчитав гол. радний УНС Іван Кокольський голова місцевого комітету будови пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні. На цьому святі промовляли теж о. прот Михайло Мостенський і проф Трохим Пасічник. В програмі концерту брали участь мішаний і чоловічий хор „Бандура", як теж українські діти з місцевих шкіл.

11 латинських американських країн підтримують програму през. Кеннеді

Сан Хозе, Костаріка. — Представники 18-ох партій із 11-ох латинських американських держав на зборах у Сан Хозе заявили, що вони вповні підтримують програму американського президента Кеннеді в справі допомоги країнам Середньої і Південної Америки. Президент оголосив цю проґраму в Білому Домі 13-го березня під час прийняття амбасадорів латинських американських держав. Резолюцію про підтримку програми през. Кеннеді оголосив кол. президент Костаріки Хозе Фіґерес, називаючи свою заяву „Декларацією із Сан Хозе". Пізніше надійшло повідомлення з Панами, що тамошні дві партії присднуються до цієї Декларації. В цій заяві стверджується, що Кеннеді простягнув Латинській Америці приязну руку, яку треба стиснути. Кеннеді предложив 10-пунктовий проєкт допомоги державам Латинської Америки, домагаючися, щоб і самі ті держави старалися самі собі допомагати. Ці партії є з таких держав: Венесуеля, Колюмбія, Гондурас, Костаріка, Уруґвай, Ґватемаля, Домініканська Республіка, Куба, Параґвай і Арґентина та з Порто Ріка. Деякі партійні провідники перебувають на еміґрації.

● **Комуно-чеська комісія,** яка прибула до Західньої Німеччини для розсліду причини катастрофи великого пасажирського літака, в якому згинули 52 особи, виявила, що тим літаком летіли виключно комуністичні „техніки" з СССР, ЧСР і Польщі до різних країн Африки разом з своїми родинами. Не виключають, що катастрофу спричинив вибух годинникової бомби на літаку.

Раск і Неру нараджувались над справою Ляосу

Державний секретар ЗДА Раск і прем'єр Індії Неру під час зустрічі в Ню Делі.

Ню Делі, Індія. — Державний секретар Дін Раск, після триденної конференції 8-ох Південно-східнього азійського пакту (СЕАТО), відбутої цього тижня в столиці Сіяму Банґкоку, прибув подорозі до ЗДА до столиці Індії Ню Делі і відбув з індійським прем'єром Джавагарлалом Неру півторигодинну розмову в будинку індійського парляменту та згодом ще 50-хвилинну розмову під час обіду в домі індійського прем'єра. Державний секретар назвав свої наради з індійським прем'єром „дуже корисними", а Неру заявив, що вони осягнули „здебільша згоду" в справах, над якими нараджувалися. У короткій пресовій конференції, яку державний секретар перевів своїм відлетом з Ню Делі, він потвердив, що ЗДА вважають за передумову для діяння тричленної міжнародної контральної Комісії в Ляосі та для мирових переговорів — припинення тамошніх воєнних дій, бо — заявив він — годі уявити собі успіх з мирових переговорів ведених під час тривання війни в Ляосі. Головною темою наради між державним секретарем Раском і індійським прем'єром був Ляос. Індія є одним із трьох — поруч Канади і Польщі — членів згаданої міжнародної контрольної Комісії для Ляосу, покликаної до життя в 1954 році, а сам Неру перейняв на себе неофіційно ролю посередника між Вашинґтоном і Москвою. Він натякував, що „недавно" дістав інформацію, що Москва прийме „в засаді" англійську пропозицію на замирення в Ляосі. Західні коментатори припускають, що Неру говорив про висліди довгої розмови індійського амбасадора Менона з Хрущовим. Раск був у Ню Делі лиш 4 години.

В Об'єднаних Націях далі йдуть дебати над справою Конґа

Об'єднані Нації. — В генеральній Асамблеї ОН продовжуються дебати над справою Конґа, при чому в минулу середу було записаних ще 30 промовців країн, що забере найменше дальший тиждень часу. В середу досить різко генеральний секретар Даґ Гаммершилд відповів конґолійському репрезентантові Маріо Кардозо, який зголосив дуже поважні й ділові закиди на адресу місії ОН в Конґо та політики Гаммершилда, закинувши йому, наприклад фаворизування держав, які відмовились визнавати центральний уряд Конґа і відкликали відтіль свої війська, та заанґажування й підтримування індійця Расшвара Даяля, який, як шеф місії в Конґо, не комунікувався з конґолійським урядом та через те створив атмосферу великого напруження. Гаммершилд закинув названому конґолійському представникові, що він наслідує тих, як закидають альпіністичній експедиції, що вона не здобула гірського шпилю, дармащо впоперек тій експедиції стала лявіна. Таким чином Гаммершилд не заперечив, що місія ОН в Конґо все ще невдачна але скинув вину на надзвичайні й виїмкові перешкоди.

Невідомі напасники напали на Український Технічний Інститут в Ню Йорку

Ню Йорк. (Я. З.). — В днях 20 і 21 березня 1961 р. невідомі напасники зробили серію нападів на приміщення українсько-американської високої школи в будинку ч. 708-712 Східня 9-та вулиця в Ню Йорку. Перший напад відбувся від 6 год. вечора в п'ятницю, 17-го березня 1.30 год. по полудні 20-го березня. В цей час в будинку нікого не було внаслідок суботнього відпочинку. Коли ж службовці Інституту прийшли в понеділок 20-го березня о год. 1.30 по полудні, то знайшли двері до канцелярії яка міститься на 3-му поверсі розбиті сокирою, столи і шафи відкриті, а замки від них відбиті. Урядові папери були перемішані, а деякі порвані. Коли ж службовці вийшли для повідомлення поліції, тоді стався другий напад який спричинив значно більші шкоди й знищення. 21-го березня в 9 год. ранку секретар УТІ прийшов, щоб виготовити інформацію для поліції, але знайшов у канцелярії великі зміни. Машинки до писання, столи, креслярське приладдя й лямпи були порозбивані а в бюрко президента вбита сокира. Портрети Лесі Українки і кол. президента Айзенгавера побиті. Бібліотека була відкрита, полиці поламані, книжки порозкидані, скрині з книжками порубані сокирами. Архів, картотеки бібліотечна і студентська розкидані, порвані й потоптані. Деякі картки з картотеки знайдені аж на вулиці, викинені через двері, які виходять на пожарні сходи Повідомлена поліція прийшла щойно в 4-ій годині. В 4.15 год. по полудні 21-го березня в будові появилося двоє молодиків з палицями, які пробували дійти до канцелярії, в якій був один службовець Зустрівшись з службовцем-жінкою віч-на-віч, напасники кинули в неї палиці й почали втікати. Поліція прибула за 5 хвилин після телефонічного алярму, що бандити в будинку, але вже нікого не впіймали. Зате безпосередньо після нападу, шукаючи за бандитами в будові, поліція відкрила вхід до будови зі задньої сторони від 8-ої вулиці де в камінній стіні були залізні двері, про існування яких ніхто з Інституту не знав Від цих залізних дверей був відкритий вхід до кухні, а далі до залі в першому поверсі. Через цей вхід бандити входили до будинку, бо з головного входу ніяких порушень не було і двері знайдено замкнені. Висота шкоди дуже висока. Крім знищених меблів, були знищені цінні примірники наукових праць рідких книжок і картотек, яких не можна оцінити на гроші. Справу перебрала поліція і детективи досліджують цю сумну подію.

УЧАСНИКИ НАРАДИ ВАРШАВСЬКОГО ПАКТУ ВИРІШИЛИ ЗБІЛЬШИТИ "ОБОРОННУ ГОТОВІСТЬ„

В КОМУНІКАТІ НАРАДИ НАЗВАНО ЗАХІДНЮ НІМЕЧЧИНУ „ВЕЛИКИМ РОЗСАДНИКОМ ВОЄННОЇ ЗАГРОЗИ"

Москва. — В п'ятницю дня 31 березня проголошено тут комунікат наради партійних провідників, голов урядів та міністрів оборони восьми держав т. зв. Варшавського пакту, до якого входять Совєтський Союз, Східня Німеччина, Польща, Чехословаччина, Мадярщина, Румунія, Болгарія й Альбанія. В цьому комунікаті названо Західню Німеччину „великим розсадником воєнної загрози в Европі" і висловлено вимогу негайного підписання мирового договору з обидвома Німеччинами — Східньою і Західньою. Наради тривали два дні і закінчилися формально в середу, після чого більшість їх учасників роз'їхалися до своїх столиць. Як виходить з проголошеного комунікату, московські наради учасників Варшавського пакту мали на меті відвернути увагу світу від таких загальних вогнищ, як Ляос, і створення нового запального вогнища в центрі Европи. Про Ляос, Конґо, Альжир, Анґолю і Кубу згадується в комунікаті тільки побіжно, як про „колоніялістичні" затії і провокації. Усе вістря комунікату спрямоване проти НАТО й інших неназваних західніх оборонних пунктів і проти Західньої Німеччини, зокрема проти творення і розбудовування нової, керованої буцім-то гітлерівськими генералами, німецької армії і засоблювання Західньої Німеччини ракетно-нуклеарною зброєю й іншими засобами масового знищення. Підкреслюючи на словах повну однозгідність із проголошуваними Хрущовим і встановленими під час минулорічної листопадової конференції 81-ої комуністичних партій світу принципами „мирної коекзистенції", і стверджуючи водночас, що „не можна залишатися байдужими до посиленої мілітарної підготови імперіялістичних держав", проводи держав-членів Варшавського Пакту вирішили повести заходи для „дальшого посилення своєї оборонної спроможности" і збільшення своїх збройних сил. Закінчується комунікат ствердженням конечности зліквідування залишків другої світової війни з допомогою підписання миру з обидвома Німеччинами й усунення кубла воєнної загрози, що ним є західній Берлін, з допомогою переміни його в демілітаризоване вільне місто. Ближчих інформацій про перебіг нарад в комунікаті не подано, з інших джерел відомо тільки, що активним учасником наради був Нікіта Хрущов і що він конферував з окремими делеґаціями.

ЗДА не хоче санкцій проти Південної Африки — підтримує федерацію в Конґо

Об'єднані Нації. — Представник З'єдинених Держав в Спеціяльній Політичній Комісії Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, Френсіс Плимптон, заявив, що ЗДА противляться застосовуванню проти Південно-африканського Союзу будь-яких карних санкцій за расову політику тамошнього біло-націоналістичного уряду. Плимптон заявив, що ціллю Об'єднаних Націй повинно бути допомогти жертвам тієї поганої сеґреґаційної політики, а не погіршити їх долю. Санкції проти Південної Африки — на думку ЗДА й багатьох інших членів ОН — тільки підсилили б біло-націоналістичних фанатиків в їх боротьбі проти зрівняння всіх мешканців Південної Африки в їх правах. З другого боку, група азійсько-африканських країн приготовляє резолюцію з вимогою санкцій проти Південної Африки, а представник Ніґерії вже заявив, що котра з держав стримається від голосування — африканські країни будуть вважати їх за свого „ворога". — Тим часом під час дебат над справою Конґа в Генеральній Асамблеї ОН Адлей Стівенсон вперше одверто підтримав висліди недавньої наради конґолійських лідерів в Тананаріві, де рішено перетворити Конґо на федерацію, чи конфедерацію держав. Комуністичний бльок називає далі учасників тієї наради „зрадниками народу", які хочуть „розчленування Конґа". На середу наступного тижня заповіджено новий з'їзд конґолійських діячів в Каміні, в провінції Катанґи, де саме мають вирішити, які адміністраційні одиниці Конґа треба визнати за „самостійні держави", сфедеровані й охоплені різними спільними установами.

Арабські націоналісти проти Франції

Туніс. — Речник тимчасового екзильного уряду Альжиру з осідком у Тунісі різко наталврував факт, що французький уряд нараджується з суперницькою альжирсько-арабською групою, так званим Альжирським Національним Рухом, що його лідером є старий Гаджі Мессалі. Альжирсько-арабські націоналісти з Фронту Національного Визволення вважають себе одинокими представниками арабського населення в Альжирі й своїх земляків з отієї другої організації вважають за зрадників. Вони закидають їм угодівство, дармащо Гаджі Мессалі також багато років перевів у французьких в'язницях. Французи покликуються на своє право засягати опінії в різних колах і верствах альжирського населення. Офіційні переговори між представниками французького уряду та згаданого тимчасового уряду Альжиру почнуться 7-го квітня цього року в Швайцарії.

У СВІТІ

● **Португальські еміґранти в Англії,** опозиційні до диктаторського режиму Антонія де Олівейра Салазара в Портуґалії, створили спільну організацію під назвою Рада для свободи в Портуґалії і колоніях. У проводі цієї організації є три англійські соціялістичні парляментарні посли а коло 50 видатних англійських діячів з різних кол і партій спонзорують цій організації.

● **Англійська колонія Танґаніка** в Африці дістане державну самостійність 28 грудня ц.р. — офіційно проголошено англійським урядом. Її першим прем'єром буде 38-річний Джуліюс Ньєрере, що має англійську високу освіту. Танґаніка має простір 362,688 кв. миль, має найвищу в Африці гору Кіліманджаро й одну з найбагатших у світі копалень діямантів, вартости на 8 мільйонів долярів річної продукції.

● **Криваві заворушення в португальській** колонії Анґолі були затіяні — як ствердило слідство — лівою екзильною організацією Унією анґольського народу, що має свій осідок в столиці Конґа Леопольдвілі. З нею тісно співпрацює конґолійська партія Африканської солідарности, керована комуністами, лідером яких є Антуан Ґізенґа, теперішній ватажок в Стенлейвілі, що його Москва і його сателіти визнали за „леґального" прем'єра для цілого Конґа.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issue combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Сумнівне становище СЕАТО

Конференція вісьмох вільних держав, що становлять Організацію Південно-східнього азійського оборонного пакту (СЕАТО), відбулася в трьох перших днях цього тижня в столиці Сіяму, Банґкоку, і скінчилася прийняттям резолюції, яка в дуже делікатних словах заповідає, що СЕАТО „безперервно і пильно" стежать за дальшим розвитком подій в Ляосі і Південному В'єтнамі та у випадку дальшого завоювання тих країн „меншинами, озброюваними з-зовні", „вживе відповідних заходів, залежно від обставин". Нема в тому комунікаті ніякого терміну, до якого має припинитись комуністична інфільтрація, не сказано виразно про рішення перевести збройну інтервенцію в обороні тих двох країн, не окреслено теж, що власне держави СЕАТО розуміють під такою загрозою, що вимагатиме „відповідних заходів" з їхнього боку.

Тому не дивниця, що західні коментатори поділені в поглядах на практичний успіх тієї конференції СЕАТО. Одні хвалять її вислід, як новий доказ єдности вільного світу, бо всі вісім прем'єрів чи міністрів закордонних справ підписали спільний комунікат. Оптимісти твердять, що за лагідними словами скривається суворий зміст, щодо якого Москва й Пейпінґ ніби не мають ілюзій, і що ту лагідну форму вибрано тільки з тактичних причин, щоб строгим ультимативним тоном не сторпедувати згори можливости таки мирної полагоди ляоського конфлікту. Але водночас критики й песимісти звертають увагу, що не було ще прецеденсу, щоб лагідний тон західніх комунікатів міг переконати Москву й Пейпінґ у помилковості їх аґресивних дій та що ввесь отой комунікат СЕАТО є ще одним доказом на таку пасивність і нерішучість того військово-політичного бльоку, які власне й сприяли успіхам комуністичних аґресорів.

Мир ніколи не є ціллю для себе. Большевики також хочуть миру. Але вони змагають до нього так, щоб — за наукою Маркса-Леніна — перестали існувати всі „буржуазні" і „імперіялістичні" вільні країни, які в їхніх очах є єдиним джерелом неугавної воєнної загрози. Але вільні люди не прагнуть цвинтарного миру. Яку ж розв'язку можна осягнути мирним шляхом в Ляосі, коли третина того краю з чотирма стратегічними летовищами і шляхами, які ведуть до столиці країни Вієнціяну, і столиці короля Люанґ Прабанґу, знаходяться в руках озброєних Москвою комуністичних ватаг? І як мирними переговорами дати мир В'єтнамові, де кожного місяця гине по 500 осіб з рук комуністів? Відповідь на ці запити дали прецеденси: офіційний поділ Ляосу на комуністичну і вільну частини з дальшими комуністичними змаганнями до заволодіння в цілій країні та комуністичний переворот у Південному В'єтнамі.

Тому песимістично треба дивитись на потвердження в Банґкоку тієї миролюбности 8-ох держав СЕАТО, яка за шість років існування того військово-політичного бльоку сприяла щораз більшій комуністичній інфільтрації в двох південно-східніх країнах Азії й дала комуністам той найбільший політичний атут в руки, яким є доконаний факт. Лагідний комунікат СЕАТО ніби не бачить ще доконаного факту такої комуністичної перемоги, яку неможливо знівелювати мирними переговорами, а виключно тільки військовою силою: викинути комуністичні війська з зайнятої ними території. Ніяк не можна збагнути, яким чином вільні держави з Америкою у проводі хочуть запевнити Ляосові і Південному В'єтнамові „інтеґральність, незалежність, суверенність і невтральність" — шляхом мирних переговорів з комуністами. Це квадратура кола, якої не вдасться розв'язати.

Президент Кеннеді, виславши ґратуляційну депешу державному секретареві Діновї Раскові до Банґкоку з нагоди закінчення конференції СЕАТО, правильно вшанував його за збереження єдности фронту 8-ох держав того союзу. Але треба стриматись з дальшими ґратуляціями до того часу, поки остаточно буде вирішена доля Ляосу і В'єтнаму, доля живих народів.

Москва проти...

Факт, що українська спільнота у вільному світі започаткувала і здійснює широке вшановування пам'яті великого українського Поета Тараса Шевченка у сторіччя його смерти, випередивши цим в ініціятиві, переведенні і в розмірах заходи для вшанування цього сторіччя офіційних кіл Української ССР і цілого Совєтського Союзу, не дає спокою самодержцям, їх сатрапам та комісарам в Україні і їхнім „проґресивним" поплентачам за кордонами СССР. Кинувшися наввипередки здоганяти українську національну еміґрацію в цих святкуваннях, вони не минають нагоди, щоб не вилити своєї люті на українських „буржуазних націоналістів" й американських „реакціонерів". Лютуючи, совєтські фальсифікатори і їх „проґресивні" підпомагачі намагаються доводити, що вшанування Шевченка в сторіччя його смерти було задумане Совєтами вже давно і що їх в тому ніхто не випередив.

А тим часом фактичний стан, що його можна встановити за друкованими у самій таки совєтській пресі проголошеннями, доводить, що совєтська влада готувалася тільки до влаштування Шевченківського ювілею з приводу 150-річчя його народження, що припадає на 1964 рік. Про якесь ширше вшанування пам'яті Шевченка в сторіччя його смерти в офіційних комунікатах „урядового республіканського комітету по підготовці і проведенню ювілею Т. Г. Шевченка", надрукованих протягом 1960 року в совєтських газетах не було мови, що зрештою доказує і сама назва цього комітету. Здогадалися Совєти вшановувати пам'ять Шевченка в сторіччя його смерти щойно п'ять років після того, як з проєктом збудування пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні виступили в 1956 р. американські українці і три роки після того, як Комітет Українців Канади започаткував акцію для збудування пам'ятника Шевченкові в Канаді. Щойно півроку після того, як Палата Репрезентантів ЗДА прийняла резолюцію про надрукування документарної біографії Тараса Шевченка — „европейського борця за волю" і три місяці після того, як у вересні 1960 року Конґрес ЗДА прийняв резолюцію для збудування пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні, — наприкінці грудня 1960 р. — вище названий комітет „по відзначенню... ювілею" почав розгортати підготовку „до знаменної дати — 100-річчя з дня смерти" Тараса Шевченка і щойно тоді, в останніх днях грудня на засіданні цього ж Комітету „лавреат" й академік О. Є. Корнійчук поквапився повідомити Комітет, що „на засіданні президії Всесвітньої Ради Миру, яке відбулося нещодавно у Букарешті, одностайно прийнято рішення широко відзначити 100-річчя з дня смерти Т. Г. Шевченка в усьому світі".

Водночас із цим орган Міністерства культури СССР „Советская Культура" з 24 грудня 1960 р., започаткував кампанію, підхоплену потім пресовими органами Української ССР проти вшановування пам'яті Шевченка „поборниками холодної війни". Очолив і посилив цю кампанію востаннє вже й офіційний московський „теоретичний і політичний журнал ЦК КПСС" п. н. „Коммунист", який у своєму 4-му числі за березень ц. р., пригадуючи декрет Леніна з 1918 року про встановлення пам'ятника Шевченкові — до речі нездійснений ще й досі ні в Москві ні в Ленінграді — накинувся на резолюцію Конґресу ЗДА з 13-го вересня м. р. про збудування пам'ятника Шевченкові у Вашинґтоні, мовляв, вона дає „унапрямлення для безпосередньої фальсифікації ідейного обличчя" Шевченка і використовує його ім'я для „нечесних політичних інтриґ і провокацій".

Уся ця кампанія виявляє переконливо, що для Москви і її експозитурників в Україні образ Шевченка, як борця за волю і незалежність України й інших народів, не тільки чужий і далекий, але і небезпечний і тому вони виступають проти усіх достойних українського імени вшанувань його пам'яті народами світу.

Ярослав Курдидик

ШАНСИ НА ВИГРАШ В АФРИЦІ

Переглядаючи африканську пресу або говорячи з людьми, що народилися й виросли на тому континенті, а тепер виконують дуже складну місію головним чином на форумі ОН, можна часто довідатися про такі африканські специфічні нюанси, яких годі зустріти в місцевій американській пресі. Без цих нюансів важко зрозуміти „ядрову дійсність" того континенту, що, проспавши віки, пробудився з глибокого летаргічного сну і тепер намагається вмоститися у високозавансовану дійсність другої половини 20-го сторіччя. Всі „африканці" закидають пресовим коментаторам один основний прогріх, — що вони, розповідаючи про африканські справи, підкреслюють з них сенсаційний бік і не завдають собі труду збагнути цілість і суть самої матерії.

„Африканці" не без рації твердять, що все непорозуміння довкола африканської проблеми постає здебільшого з таких причин: 1) в загальній опінії поняття Африки обмежується, а часто і зводиться до поняття Конґа, при чому забувається, що, для прикладу, віддаль від Конґа до Південно-Африканського Союзу чи Етіопії така сама як від Венесуелі до Арґентини; 2) проблема Африки, коли її розцінювати всесвітнім політичним маштабом пересувається з дотеперішнього другорядного місця на передове, чи його розглядатимемо з економічного, чи з політичного аспекту.

Проблему Африки унагляднили ясно дві події з останніх тижнів. Перша — це, безперечно, смерть Люмумби, що, як знаряддя в руках Москви, був заанґажований у підривній акції, працював безпосередньо для „всесвітньої революції", а посередньо відкривав двері для московсько-комуністичної пенетрації. І друга — несподівана, але дужа спокійна й рішуча заява президента Кеннеді, в якій він перестеріг Хрущова, щоб той „не встрявав заглибоко" у справи Конґа, якщо не хоче ризикувати війною.

Африканська преса підкреслює вже не перший раз, що, в загальному беручи, справи Африки виглядають куди грізніше з перспективи ЗДА чи Европи, як з точки зору самої ж таки Африки. Ось, наприклад, є така думка, що коли б Люмумба не згинув з рук племени, якого Люмумбові одноплемінці, „пацифікуючи" як своїх ненависних сусідів, перебили тисячами — то його знищила б сама Москва, як це вона вже не раз робила у відношенні до тих, що у відповідному часі не виконали доручених їм завдань. Отже, Люмумбу ліквідовано б за старою большевицькою засадою „відвести нездару, а на його місце поставити нового, надійнішого".

Очевидно, що Москва докладає всіх зусиль, щоб із смерти Люмумби збити собі якнайбільше морального капіталу, а з нього самого зробити мученика, що згинув за свободу Африки. Цікаве при цьому, що коли Кастро розстрілює сотні „реакціонерів", коли розстріляно генерала Малетера, Надя і тисячі мадярських протикомуністичних революціонерів, ніхто не домагався переводити слідства з такою настирливістю, як цього домагаються тепер большевики у відношенні до Люмумби. Большевицька преса пише, що йому слід збудувати мавзолей, щоб в майбутньому конґолійці ходили до того мавзолею так, як мусульмани ходять до Мекки.

Без сумніву, заяву президента Кеннеді спричинили звіти т. зв. „мирової місії Конґа". Цю місію ОН очолює Раджар Даял, що не відбіг далеко від свого дипломатичного колеґи, Крішни Менона. І тому нічого дивного немає в тому, що своїм „безстороннім" становищем доводить цей індійський дипломат до того, що впливи комуністів у Конґо за останніх шість місяців зросли в такій самій пропорції, в якій змаліли впливи Заходу.

Перед ЗДА в Конґо стоїть дилема: або забратися з Конґа, що під сучасну пору не береться до уваги, або змінити своє відношення в основному не тільки до Конґа, але й до Африки. Для СССР і для ЗДА — Африканський континент — це невичерпне джерело різного роду сировин.

Однак, коли б СССР рішився за всяку ціну закріпити за собою цей ґрандіозний магазин сировини і для того заанґажувався у війну, то не пішло б це йому так легко, як на його близьких периферіях Европи або Кореї чи Індо-Китаї „віз" червоний Китай. Теоретично міркуючи, коли б Москва відважилася на такий крок, то мусіла б робити це через прокомуністичні „мостові причілки" — Арабську республіку, Ґвінею або Ґану, що їх Заходові легко було б заблькувати і спаралізувати. Зате, коли б Заходові довелося підтримувати прозахідніх симпатиків і альянтів, він, а точніше ЗДА, можуть перевести це без більших зусиль та перешкод.

Хрущов розрахував до подробиць усі свої шанси в цій африканській рисковній грі, і він свідомий того, що, анґажуючись в Африці у гарячу війну, рискуватиме дуже небезпечним струсом большевицької імперії. І тому він вирішив обмежитися „під'їздовою війною", до підтримування в Африці заколоту і одночасно підсилюючи холодну війну в світі.

Ярослав Рудницький

УКРАЇНСЬКА УЧАСТЬ У МІЖНАРОДНИХ НАУКОВИХ КОНҐРЕСАХ 1961

Як кожного року, так і в 1961 році відбуваються міжнародні конґреси різних наукових спеціялістів. Крім стислих, математично-природничих, медичних і інших дисциплін, на цих конґресах є заступлені теж і гуманістичні науки, зокрема назвознавство, література й мовознавство (фонетика і фонологія).

***

Сьомий із черги Міжнародний Конґрес Назвознавства (ономастика) відбувається в днях 4 - 8 квітня в Італії, в містах Флоренції і Пізі. Його організує при співпраці Міжнародного Комітету Назвознавства в Лювені (Бельгія) Італійський Організаційний Комітет у Флоренції під головуванням сеньйора італійських мово- й назвознавців, проф. К. Баттісті. В цьому конґресі передбачено участь багатьох науковців світу, в тому і українських учених. Як досі, участь в цьому конґресі зголосили: з Канади — проф. М. Боровський, проф. Яр Славутич і проф. Яр. Рудницький (цей останній як офіційний делеґат Канади в Міжнародному Комітеті Назвознавства), з Америки (ЗДА) — проф. І. Сидорук з Синсинаті, Огайо, з Европи — др. Г. Наконечна з Мюнхену.

УВАН (Канада), як і попередніми роками, на запрошення проф. Баттісті переслала з Вінніпеґу на міжнародну виставу нової назвознавчої літератури 21 випуск своєї серії „Ономастика" за роки 1951 - 1961. Буде це єдина українська серія з цієї ділянки на конґресі, бо — як відомо — в підсовєтській Україні досі не проведено систематичної праці в ділянці назвознавства й там подібної серії, як „Ономастика" УВАН у Вінніпеґу, досі немає.

Треба теж відмітити, що ні на одному з дотеперішніх ономастичних конґресів не було офіційного представника української науки з-поза залізної заслони. Це факт й тому участь українських науковців вільного світу на цьому конґресі тим важливіша.

***

Крім назвознавчого, відбудуться в цьому році два інші міжнародні конґреси, в яких зголосили свою участь українські науковці.

З кінцем серпня відбудеться міжнародний конґрес літературознавства в Утрехті, Голляндія, а з початком вересня конґрес мовознавців (фонетиків) у Гельсінках, Фінляндії.

Заходами УВАН у Канаді (після довгого листування й короводів) остаточно включено в програму літературознавчого конґресу в Голляндії доповідь про Т. Шевченка з виставою його творів. Як нам відомо, буде це єдиний виклад про Шевченка на міжнародному науковому форумі в ювілейному 1961 році. Як відомо заходи УВАН з 1959 року в справі світового відзначення ювілею Шевченка перед ЮНЕСКО — стрінулися з перешкодами „формального" характеру: ЮНЕСКО відзначує роковини народин великих людей, а не смерти.

***

В зв'язку з міжнародними конґресами є проблема фінансування в них української участи. Тут насамперед приємно ствердити, що українська громадськість Америки й Канади зрозуміла потребу української репрезентації на міжнародних наукових конґресах. Отак минулого року вона живо відгукнулася на заклик учасників Міжнародного Історичного Конґресу в Швеції й українська делеґація з Америки виконала там важливу ролю. П'ятий Конґрес Українців Канади затвердив окрему резолюцію в 1956 році в справі допомоги українським науковцям для участи в міжнародних конґресах. Завдяки частковій субсидії КУК у минулому році два українські учені з Канади: Яр Славутич з Едмонтону і проф. К. Біда з Оттави брали участь у міжнародних конґресах в Бельгії.

Для цьогорічних конґресів треба теж допомоги українського громадянства. Це важливе передусім на конґресі літературознавців у Голляндії, бо — наскільки нам відомо — зголошена й затверджена Конґресовим Комітетом українська доповідь про Шевченка, буде єдиною доповіддю на світовому науковому конґресі в 1961 році. Українське громадянство повинно відгукнутись на справу й уможливити хоч би двом нашим ученим взяти участь в ньому.

НА ТЕМИ ДНЯ

До жидівсько-українських відносин

Українська публічна опінія, а з нею й українська преса постійно заінтересовані й занепокоєні парадоксальними проявами на відтинку українсько-жидівських стосунків. Парадоксальність та проявляється не лише у відношенні до поодиноких українських діячів, але до життьових проблем українського народу, до українства взагалі. Чи це все діється за пляном, чи може за чиїмись позакуліcовими заходами, але в жидівських виданнях, головно в жидівських періодиках майже постійно вискакують протиукраїнські вигадки й нісенітниці. Постійно мають місце напади на наші історичні постаті, а насамперед на живучих громадських і політичних діячів.

Власне на цьому місці хочемо згадати про один з таких випадків, про переведені протиміри й про позитивні наслідки. В жидівському тижневику німецькою мовою „АВФБАВ", що виходить в Ню Йорку, в числі, з п'ятниці 8-го липня 1960 р. появилася статейка п. н. „В кібуці бійців ґетта". В цій статейці невідомий автор, подаючи інформації про кібуцовий музей, з легкої руки, нібито передаючи слова керівника цього музею, каже: „Наші документи дають переконливі докази про те, що Айхман був одним з головних творців пляну знищити всіх жидів Европи. Його найближчі помічники були: Теодор Денікер і Ганс Вінтер. Денікер несе вину за вимордування тисячів жидів у Франції і Болгарії. Інший помічник Айхмана, Андрій Мельник, живе як вільна людина в Канаді".

Очевидна річ, що як тільки така інсинуація стала відомою американським приятелям полк. Андрія Мельника, вони зразу взялися до діла. В першу чергу перевірено, що в газеті мова таки про особу полк. А. Мельника, а тоді прийшли інші заходи. Рішено передати справу на судову дорогу. В тій цілі занґажовано нюйоркського адвоката п. Романа Олесницького з адвокатської фірми Волинець і Стек. Перевіривши докладно зі свого боку цілу справу, адвокат Олесницький як перший крок вислав до видавництва листа, в якому між іншим писав: „Ми є правні заступники для полковника Андрія Мельника, шефа Організації Українських Націоналістів. Дійшло до відома в горі названого клієнта, що у виданні вашої газети з датою 8-го липня 1960 р.... є наклепницький матеріял у відношенні до нашого клієнта, полковника Андрія Мельника... З огляду на те оцим закликається вас відкликати кожне твердження в тій статті... у відношенні до Андрія Мельника, а також помістити повне і беззастережне оправдання... У випадку браку такого перепрошення ми будемо скаржити вас за особливі й загальні шкоди..."

До листа, для інформації редакції, був доданий короткий життєпис Полковника.

У висліді тих заходів тижневик „Авфбав" в своєму числі з 20-го січня 1961 року помістив спростування під наголовком: „Справа Полковника Мельника". Слідом за даними, поданими редакції, вона вміщує: „Мельник був діяльний в українській визвольній акції ще з часу своїх студентських днів на університеті у Львові і за це провів численні роки в польській тюрмі. 1938-го року він став провідником Організації Українських Націоналістів, спадкоємниці Української Військової Організації і від 1938 року вже більше в Україні не був. Пізніше запроторений німцями до Саксенгаузен, а коли Гітлер намагався склонити його до творення армії проти росіян, Мельник відмовився. Ми жалуємо, що подані нами дані не відповідали правді... Ці дані були подані колись у „Вестерн Джуїш Нюз оф Вінніпеґ" (Канада), де Мельника обвинувачено в участі в погромах у Львові. Нам, очевидна річ, не був відомий факт, що пізніше ця газета відкликала свої завваги... Беручи до уваги представлені нам фірмою Волинець і Стек дані, ми жалієм і відкликуємо завваги в названому числі „Авфбав", що відносяться до Мельника".

Отже редакція газети, яка не перевіривши даних, накинулася на одну з провідних наших осіб, мусіла відкликати свої шкідливі для всього українства твердження. Цей випадок якнайкраще характеризує, як слід реаґувати на різні протиукраїнські вихватки злобних, або непоінформованих людей.

Я. Г.

Англія й Канада підтримують фінансово Об'єднані Нації

Об'єднані Нації. — Серед найгрізнішої фінансової кризи Об'єднаних Націй, спричиненої саботажним становищем всіх комуністичних країн, які „принципово" не заплатили ні цента на місію ОН на ізраїльсько-арабському кордоні і на місію в Конґо, Англія заповіла, що із Лондону вислано чек на $ 3,768.000 на покриття всіх залеглостей Англії в ОН, та водночас Канада заповіла, що впродовж кількох днів вплатить $ 3,470.743 на ту саму ціль. Канадійський чек включатиме $ 1 мільйон на 100-мільйоновий фонд допомоги для Конґа. Ця акція Англії й Канади може вплинути дещо на становище членських країн Британського Коммонвелту в напрямку більших їх вплат до каси ОН. З другого боку великого удару Об'єднаним Націям завдала таки Франція, яка відмовилась вплатити будь-що на місію ОН в Конґо, і 19 південно-американських країн, які склали збірну заяву, що їх власна ситуація є така, що вони потребують закордонної економічної допомоги для піднесення їхнього економічного стану й тому вони не всилі платити на цілі Конґа. Генеральний секретар Гаммершилд вимагає $ 120 мільйонів на програму місії ОН в Конґо, а минулорічний дефіцит переступив суму $ 30 мільйонів. Бюджетова Комісія Генеральної Асамблеї ОН засідала в минулу середу всього лише пів години. Ствердивши, що фінансова ситуація Об'єднаних Націй, та зокрема її місії в Конґо — трагічна, делеґати негайно почали гарячково нараджуватись різними групами в кулуарах, шукаючи виходу з ситуації.

Д-р Богдан Кузьма

ЖОРСТОКИЙ МАРШ ЧУМИ ПРОТЯГОМ СТОЛІТЬ

(1)

Протягом історії людині не раз доводилося переносити важкі лиха та катастрофи, які приходили нагло і заставали її зовсім неприготованою та безборонною. Безперечно, одним із найлютіших ворогів людства була чума, яка в середньовіччі забрала з собою незвичайно численні жертви та загрожувала майже цілковитим вилюдненням Европи. Появляючись часто під час великих воєн, вона в більшості випадків вирішувала перемогу в одну чи в другу сторону, під час миру серйозно утруднювала міжнародну торгівлю та ведення нормальних інтернаціональних зносин. Виходячи з Азії, вона з блискавичною швидкістю перебігала Европу, викликаючи великі спустошення; зникаючи в одному місці, появлялася в другому. Остаточно із початком XVIII ст. вона залишила Західню Европу, але ще твердо була закорінена в Східній, — аж доки наприкінці XVIII ст. не вдалося витиснути її з европейської частини Туреччини, її сильного бастіону та обмежити до кількох ендемічних вогнищ на азійському й африканському континентах.

Про чуму, як і про інші пошесні недуги знаходимо численні згадки в грецькій, римській та старожнівській літературі, де їх інтерпретується, як Божу кару за гріхи (Гомер, Софокл, Старий Завіт). Пошесть часто персоніфікується у вигляді змії: „І з Божої волі появилася між народом сила - силенна вогнистих зміїв, які покусали багатьох людей" (Старий Завіт).

Асоціяцію отруйної змії із інфекційною недугою зустрічаємо також в „Метаморфозах" Овідія. Грецька мітологія послуговується часто подібними символами — наприклад, син Аполлона, Ескулап, символом якого є змія, стає по смерті богом медицини... Знак Ескулапа — змія, що обкрутилась довкола палиці, ще й досі осталася ознакою медичної професії. Аполлон, убивши стрілами з лука отруйного вужа Питона, стає символом здоров'я; однак перемігши Питона, він сам набуває сили посилати такими самими стрілами пошесні недуги, караючи людей (Іліяда, Гомер).

Античні греки знали, мабуть, що чума поширюється через щурів, про що можна здогадуватися хоч би на підставі монет, знайдених в Александрії, які представляють Аполлона із мишею в одній та луком в другій руці. Також примітивні народи Африки та Австралії часто послуговуються шкірами убитих зміїв, які, на їх думку, мають бути найкращим ліком проти інфекційних недуг. В християнському світі св. Себастіян стає охоронцем проти пошестей, переживши без шкоди численні поранення отруйними стрілами.

„Старий Завіт" часто згадує про епідемії пошесних недуг, наприклад, кара для фараона за те, що не хотів випустити жидівського народу з неволі; пошесні недуги під час мандрівки жидів по пустині, як кара Єгови за гріхи (згинуло 14.000 людей). Також при допомозі інфекційної недуги, що здесяткувала ворожу армію, вдалося жидам осягнути перемогу над Филистимлянами (12 ст. перед Хр.), однак за короля Давида щастя обернулося в другу сторону, і пошесть забрала жидівському народові приблизно 70.00 жертв (10 ст. перед Хр.).

Згадки про чуму та інші пошесні недуги, як причину жахливих епідемій, знаходимо в творах Геродота, Овідія, Лівія, Плутарха та інших. Плутарх пише про страшну епідемію, що навідала Рим у VIII ст. перед Христом; кілька років пізніше 185.000 вояків сирійської армії були знищені чумою під Єрусалимом. Геродот, описуючи цю подію, згадує між іншим про значення щурів у поширюванні епідемії. В V ст. перед Христом важка епідемія знищила непереможну армію Ксеркса. Дальше історія оповідає про кілька важких епідемій в Картаґіні. За Плутархом та Лівієм виходить, що чума пустошила Рим майже безперерви в IV і III ст. перед Христом. Наприклад, у 541 р. вигинуло більше половини населення Риму. Трупів було так багато, що не встигали їх закопувати і тому прямо кидали до ріки Тибру (Лівій). Ті роки визначаються особливо численною будовою статуй та святинь Аполлона, Ескулапа, Гіґієни.

Атени зазнали важкої епідемії чуми в 430 р. перед Христом в другому році Пельопонезької війни. Люкрецій досить детально описує симптоми тієї хвороби, що дає нам можливість пізнати пневмонічну форму чуми: важкі болі голови, почервоніння та запалення очей, кривавлення із язика та горла, хрипота, червоні плями на шкірі. Люкрецій виясшює причину чуми атмосферичними забуреннями. Червона пошесть навідала Рим у 80 р. перед Христом — оповідають, що в тій пошесті гинуло по 10,000 людей денно. Римські вояки рознесли тоді заразу по цілій Европі. У першому Хрестоносному поході (1097 р.) згинуло від чуми та інших інфекційних недуг коло — 100.000 людей.

Тодішні лікарі та письменники старались виснити причини епідемій: Гіпократ обвинувачував вітри та атмосферичні забурення. Сенека вияснював їх землетрусами, внаслідок яких виділялись трійливі гази (пошесть чуми в 80 рр. по Хр. поширилася через рік після вибуху Везувія, що знищив міста Геркулянум та Помпеї). Ґален звертав увагу на атмосферичні зміни, напрям вітрів та затруєні харчі і воду.

Незвичайно вірулентна форма чуми, яка з'явилася була в Европі в XIV ст., забрала з собою величезні жертви, що перевищили були кількістю всі знані перед тим епідемії. Цим разом вона вийшла із Східньої Азії, Китаю, десь у 133 р., перейшла Індію і дісталася до Персії. Дальшим її випадовим пунктом був Крим, звідки вона перенеслася до Константинополя. Дуже можливо, що із Криму вона дісталася на Україну, яка тоді була докраю спустошена монгольськими наїздами.

Ігнат Білинський обраний на голову Екзекутиви Американських Приятелів АБН

Ню Йорк. — В суботу 18 березня ц. р., відбулася тут у залях готелю Ню Йоркер річна конвенція Міжнаціоналу Американських приятелів Антибольшевицького Бльоку Народів, в якій взяли участь 60 делегатів від національних представництв білорусів, болгарів, козаків, литовців, мадярів, словаків, українців і хорватів та поверх 30 гостей. Конвенцію відкрив полова Президії АП АБН д-р Габор Дебешені, мадяр, подаючи коротко оцінку політичної ситуації в Америці, зокрема тенденцій американської закордонної політики. Членами Президії були також п-ні Уляна Целевич, українка, Анте Дошен, хорват і Метод Галко, словак. Опісля голова Екзекутиви АП-АБН, д-р Калін Койчев, болгарин, вичерпно звітував про діяльність АП-АБН в минулій каденції. Він ствердив, що Екзекутива переслала президентові Д. Д. Айзенгаверові та всім членам Конґресу меморандум у справі московського імперіялізму і визволення поневолених націй; відзначено належними імпрезами в різних містах Тиждень Поневолених Націй; переведено демонстрації проти перебування Хрущова в ЗДА та пікетовано будинки московського і сателітських представництв до ОН в Ню Йорку, як також влаштовано демонстрації під будинком Об'єднаних Націй під час перебування Хрущова в ЗДА. В доповненні до звіту Екзекутиви, заст. голови п. Ігнат Білинський відчитав проєкт політичного меморандуму до президента Дж. Кеннеді, що його рішено переслати до Білого Дому. З черги звітували генеральний секретар п. Спас Райкін болгарин про діловодство секретаріяту та п. Михайло Бес, білорусин про фінансову господарку організації. По звітах членів Екзекутиви та інформаціях п-ні Уляни Целевич про діяльність міжнаціональної Станиці АП-АБН в Шикаґу і п. Н. Вашвар про діяльність мадярського Представництва, відбулася оживлена дискусія. Пополуднева сесія Конвенції була призначена на працю комісій: політичної, резолюційної, номінаційної, пляновання дальшої праці та фінансової. Звідомлення окремих комісій були потім обмірковувані на пленарній сесії та опісля схвалені у відповідних резолюціях. На пропозицію номінаційної комісії вибрано одноголосно нову Екзекутиву АП-АБН в такому складі: Ігнат Білинський — голова, Алберт Калме, лотиш, Ольга Гобел, хорватка, Михайло Бес, білорусин і Іван Голобов, болгарин — заступники голови, Карло Андріянський, мадяр — генеральний секретар та Вендель Черинявський, словак — касир. Крім цього до Екзекутиви входять по два представники від кожної національної групи, від українців — інж. Дам'ян Кордуба і д-р Степан Галамай.

Шевченківський Вечір Осередку НТШ в Прилюдній Бібліотеці в Клівленді

Величезну вагу мають прилюдні національні вечори, які часами відбуваються в головнім будинку Прилюдної Бібліотеки, чи то пак віднедавна вже в докупленім і відповідно адаптованім сусіднім будинку цієї ж Прилюдної Бібліотеки при 325 Супіріор Евню в Клівленді.

Але на літописну дошку нашої тутешньої національної групи можемо вписати один дуже успішний і вдалий вечір, яким ми могли промовити зовсім щиро та незвичайно пророчисто до американської еліти нашого міста, бо треба признати, що авдиторію Прилюдної Бібліотеки творить завжди добірна публіка, складена з усіх прошарків людности, але перш за все високо-культурна інтеліґенція.

В середу 1-го березня ц. р., о год. 7.30 ввечері відбувся саме тут за безплатним вступом величавий шевченківський вечір, названий приступніше для американців загальниково Український Вечір.

Простору авдиторію виповнила по береги місцева американська публіка, при чому зовсім поважний відсоток творили українці.

Програма вечора була коротка, щоб не томити слухачів, але дати їм якнайбільше позитивного змісту та якнайбільше естетичних вражень.

Чоловічий хор „Дніпро" під диригентурою п. Євгена Ореста Садовського, при фортепіяновім супроводі п-ні Марії Грушкевичевої, відспівав із бравурою оці композиції: „Садок вишневий" Андрія Гнатишина, „Село" Михайла Смеречанського і „Думи мої" в аранжуванні Євгена Садовського.

Знаменитим промовцем англійською мовою виявився професор Михайло Пап, викладач і спеціяліст для справ близького европейського Сходу в місцевім католицькім університеті під назвою Джан Керролл юніверситі. Незвичайно виразно, наголошуючи з притиском колоніяльне становище України в межах царської Росії, змалював він постать на його геніяльного поета й пророка, національного героя й провідника Тараса Шевченка, якого сучасний совєтський режим шляхом брехливої пропаґанди деформує і спотворює в кривому дзеркалі та цілковито зафальшовує.

З черги п-на Надя Волянниківна мала гарне фортепіяно-ве сольо „Етюд" Миколи Лисенка, з метою познайомити ближче чужинців із зразком української музикальної тематики.

Поему „Розрита могила" Тараса Шевченка українською мовою та поему „Бат Ай кер" у перекладі англійською мовою недавно померлої письменниці Е. Л. Войнич віддеклямувала дуже добре п-на Квітка Салуківна.

На закінчення чоловічий хор „Дніпро" під диригуванням п. Євгена Садовського відспівав із силою „Гетьмани" Миколи Лисенка та „Косар" Станислава Людкевича. Сольові частини передали пп. Оришкевич і Касараба. Розмовляв я потім з одним чужинцем і він не міг прямо з дива вийти, яким робом українці тут потрапили спромогтися на таку чудову хорову одиницю. „Без сумніву" — сказав він мені — „цей ваш хор б'є всі рекорди. Йому навіть приблизно рівного не має ніяка інша тутешня національна група". Але — між нами кажучи — самі хористи мабуть найкраще свідомі того, що їм годі бути зарозумілими. Знають вони теж мабуть, що заслабі в них дещо тенори, що не сміють виступати, не зробивши ні однієї перед тим безпосередньо проби, тощо. Але чужинцеві важче всі оті дрібні недоліки запримітити.

Ми зате можемо чутися щасливими, що наша рідна, українська пісня діє на чужинців так сильно, так зворушливо і прямо приголомшливо.

Набравшись на цьому „Українському вечері" свіжих вражень, люди розходилися додому тільки помаленьку, з роями дум про онту далеку Україну.

Іван Ставничий

Передбачають зріст продажу товарів домашнього вжитку

Ню Йорк. — Рада Крайової Промислової Конференції передбачає, що в цьому 1961-му році зросте продаж товарів домашнього вжитку на $500 мільйонів в порівнянні з 1960-им роком, і виноситиме $19,500,000,000. Продаж цих товарів має збільшуватися і в найближчих чотирьох роках, від 1962-го до 1965-го року. В 1965-му році товарів домашнього вжитку мають продати на суму $21,200,000,000, на 11 відсотків більше, як в 1960-му році. До товарів домашнього вжитку Рада зараховує меблі, пральні машини, пилосмоки, ліжка, годинники, лямпи та тим подібні товари. В останній декаді від 1951 до 1960-го року, продано товарів домашнього вжитку на суму $160 більйонів.

З НАШИХ БУДНІВ

ВІДХОДИТЬ ҐВАРДІЯ

Якось важко було діждатись весни в цьому році, так само, як Україні свого Вашинґтона. Так тепер уже, здається, вона завітала до нас надобре. Це помітається в настроях і в повітрі, в моді і в природі, зокрема в міських парках і городах, де ласкава весна вже стелить зелені, шовкові килими під ноги закоханим парам. У Вашу хату почали вже залітати перші ластівки — святочні картки з побажаннями веселих і щасливих Свят.

Не будуть вони, ці Свята, ні дуже щасливі, ані дуже веселі в нашій великій, союзовій сім'ї... Несподівано і як же передчасно відійшов від нас наш Головний Предсідник.

При нашому родинному столі, Друзі - Союзяни, Його місце залишиться порожнє, і не з'явиться більше ніколи Його шляхетна сильвета на засіданнях і академіях, на зборах і нарадах, всюди там, де йшло про громадську справу. Місце Дмитра Галичина в нашій громаді ще довго буде порожнє, бо не так легко заступити в родині місце батька, — та ще такого, як був Покійний.

Жаль, жаль, що чимраз більше цих порожніх місць у наших рядах... „Що робить наша еміґрація?" — питався один земляк з Краю в листі до свого брата в Америці. На це „американець" відповів: „Поволеньки вимирає". „Поволеньки" — це ще дуже обережно сказано. Я сказав би, що в цій ділянці ми тримаємо досить добрий темп... Якби хтось зробив контест на найпопулярнішу пісню на еміґрації, то хто зна, чи не зайняла б першого місця... „Вічна пам'ять". Наша невтомна „Думка" тільки те й робить, що бігає з академій на панахиди, а з панахиди на академії...

Здається, вчора прощали ми піснею про відлітаючих журавлів нашого дорогого Друга, полк. Романа Долинського! Недовго після нього забарився його товариш по зброї, учасник Визвольних Змагань Січовий Стрілець Дмитро Галичин... І знову серед ясного, весняного дня полине в простори, під чуже небо, над нерідними полями журливе, осіннє „Чуєш, брате мій..."

Відлітають журавлі..." Відходить ґвардія, падають обеліски, один по одному гаснуть світильники, що роз'яснювали своїм блиском сіризну, а часто й порожнечу наших еміґрантських буднів. „Хто нам ще залишився?" — питаєш сам себе, і те саме німе-тривожне питання вичитуєш в очах друзів, вертаючись з ще одних похоронів.

Ікер

В Індії населення дійшло до 438 мільйонів душ

Ню Делі. — Офіційно проголошено, що населення Індії нараховує тепер 438,000,000 осіб, що становить зріст на 21.5% у порівнянні із станом з-перед 10-х років. Цей зріст населення тим більший, коли пригадати, що в роках 1941-51 воно зросло тільки на 13.4%. Ця статистика має величезне значення для всієї економіки Індії. Міністер внутрішніх справ заявив вправді, що такий поважний приріст населення „не викликує особливих турбот" в уряді, проте водночас признав, що він „викликає нові поважні труднощі", які спонукають уряд до визначення більших видатків у третій індійській 5-тирічці. Третя 5-тирічка, яка саме тепер починається, передбачувала 430 мільйонів населення та оберталась в рямцях 102-х більйонів індійських рупіїв, себто $21,420,000,000.

Уряд домагається фондів на студії таємниць океанів

Вашингтон. — Президент Кеннеді переслав Конґресові проєкт, в якому домагається збільшити на $23,492,000 фонди на вивчення таємниць океанів. Він заявив в окремому зверненні, що пізнання таємниць океанів може причинитися до того, що ЗДА зможуть пережити найближчі небезпечні роки. Ці фонди мали б бути призначені для департаменту торгівлі, який керує студіями над пізнанням океанів. Президент заявив, що ці фонди, — це тільки початок студій над цією важною проблемою, це „перші кроки в наших змаганнях здобути інформації про ту частину нашого світу, який вкінці матиме вплив на умови життя в решті нашого світу".

Шевченківський Комітет у Трентоні, Н. Дж.

10 лютого ц. р. Екзекутива Відділу УКК в Трентоні запросила представників українських церковних, громадських і політичних організацій на спільну нараду в справі вибору Шевченківського Комітету, що має зайнятися улаштуванням свята Сотих Роковин смерти поета і переведенням збірки гроша на будову пам'ятника Т. Шевченкові у Вашинґтоні. У висліді дискусій рішено передати функції цього комітету Екзекутиві Відділу УКК з доповненням по одному представникові від церковних громад і від Демократичного Клюбу.

Комітет виглядає так: Д. Кузик — голова, Ю. Свістель — м-голова, Т. Панасюк — секретар, О. Гоянюк — скарбник, В. Білак м-скарбник, М. Гуща заступлений пізніше С. Стрибком і Л. Веремієнко — члени.

Шевченківський Комітет приступив до праці. Підшукав людей для мистецької ділянки. На засіданні 16-го лютого Комітет створив підкомітети чи радше секції — мистецьку, фінансову і адміністраційну. До мистецької секції увійшли: І. Самокіш — голова, В. Тритяк — диригент і Ю. Свістель. До фінансової секції, що має також за завдання переводити збірку на пам'ятник Шевченка, увійшли: О. Гоянюк — голова, Л. Веремієнко і М. Мартиненко. В адміністраційній секції є: Л. Веремієнко — голова, С. Стрибко і В. Білак.

Належить відмітити, що всі члени згаданих секцій взялися до праці. Так збіркова акція як і підготовка до академії цілого громадянства є у повному ході. Свято назначено на 30-го квітня в авдиторії середньої школи „Джуніор 4". Поза шевченківськими концертами, що їх уряджують українські школи для себе, проєктується на осінь спільне свято всіх шкіл.

Продискутовано також і справу заходів для переіменування одної вулиці на вулицю Шевченка.

П. Х.

● **В західній Німеччині** є ще кругло 150 колишніх нацистів у в'язницях, що будуть суджені за різні важкі злочини з часу панування Гітлера. Але слідство у справі тих нацистських злочинців охоплює коло 1,000 осіб, з яких величезна більшість — зникли, скриваючись в Німеччині або поза нею під прибраними прізвищами.

● **Королева Єлисавета II** викликала сенсацію своєю елеґантною, наскрізь модерною довгою обтислою сріблисто-білою сукнею, в якій явилась на прийнятті в індійської амбасадорки Віджі Лакшмі Пандіт. На раменах мала коротку намітку з білих лисів. Англійська преса захоплена елеґантними манерами й товариськими прикметами королеви.

Президентські вибори в ЗДА і наші вареники

Знаємо з часописів, радіових і телевізійних передавань, що після останніх президентських виборів довший час не було точно підраховано, скільки власне голосів подано за республіканського, і скільки за демократичного кандидатів. Невідомими були висліди виборів довгенько. Насувається питання, чому?

А тому, що було велике число голосів, і тому, що було велике число осередків, де голоси підраховувалося. Їх рахували звичайним способом, або з допомогою недосконалих машин.

Так недосконалих, бо досконалих досі не було, але тепер вже є. Ту досконалу машину для рахування голосів винайшов український мозок і зробив її українськими руками в Лос Анджелесі.

А було це так. Той українець-механік читав, чув і бачив потребу машини для швидкого легкого і точного рахування голосів. Не було машини, щоб не тільки натисненням відповідного ґудзика дорахувала десятам один голос та показала, що вона його прирахувала, але і щоб при контролі, знову від початку перерахувала всі голоси. Щоб працювала вона з допомогою електрики чи без неї, і щоб це все виконувала не десятками годин, і навіть не годинами, лиш хвилинами.

Глибоко обдумував цю проблему наш винахідник, за свого віку бачив він багато різних машин, бачив він і дотеперішні неточні машини для рахування голосів. Пробував різних комбінацій, деякі з них дали позитивні результати. Наткнувся на перешкоду: треба грошей. Знайшов охочих інвестувати, докінчив свою першу машину, а тим часом десь з третьої кімнати до нього гукнула жінка:

— Павле, мені так дуже захотілося вареників, але аж ніяк не хочеться з ними возитися. Може б ти?

— Докінчую машину, мені не до вареників, але смакували б і мені.

— То замісць машини до рахування голосів зроби машину до ліплення вареників, бо воно забирає багато часу і знеохочує починати справу з варениками.

Покинув Павло шрубики біля машини і мовчки пішов до ґаражу, що був йому майстернею. Думав собі: „багато часу треба до ліплення вареників, отже треба машини до швидкого ліплення їх...

Вернувся до хати і похапцем замісив на тарілці трохи тіста. З тим пішов пробувати ліпити з тіста вареники. Ніби добре. Мовчки знов до хати, де замісив більше тіста, а разом і начинки до вареників зготовив. Почав машинкою робити, йшло добре. Але чи не будуть вони в гарячій воді розліплюватися? Чи не вийде замісць вареників каша?

— Жінко! Вареники їсти!

— Щось надто швидко — недовірливо сказала жінка. Порпала вилкою на тарілці, — вареники добрі, але не розумію, якось зашвидко ти їх поліпив.

— Бо машинкою.

— Якою? Тою, що до рахування голосів?

— Сама ж ти мені говорила, щоб зробив машинку до ліплення вареників, то я і зробив.

Машина для рахування голосів є готова і вже запатентована. 21 березня були з стейтового уряду Каліфорнії (Сакраменто) високі урядовці, які машину оглянули, схвалили і закупили. Незабаром робитимуть контракт на більше число цих машин, а машинок до ліплення вареників вже наробила фабрика за моделем порядну кількість.

Хочете одну? Подробиці у відділі оголошень цього часопису.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

Короткі Вістки

● У Відні, на міжнародній конференції в справі влаштовування різними амбасадами в чужих країнах власних радіовисилень, 41 голосами проти 20 при 9-х, що стримались, прийнято заборону робити таке без виразної згоди і дозволу збоку даної країни.

● Канадійський диригент Генрі Плакер диригував двома концертами у Львові, що відбулися в днях 25 і 26 березня ц. р. і під час яких грала Львівська симфонічна оркестра. Плакер відбуває тепер мистецьке турне по Україні.

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED MALE ●

СУПЕРІНТЕНДЕНТ
20 родин. дім, парове огрівання, 4-кімнатне помешкання + платня.
Tel.: OR 3-5807

● РІЗНЕ ●

ЗАМОВЛЯЙТЕ
„ПЛАЩАНИЦІ"
$100.00; $150.00; $200.00
Артистично викінчені
Золоте обшиття.
Портрет Т. ШЕВЧЕНКА
20 × 30 інчів, на полотні.
Оливні фарби. — $30.00.
ВИСИЛАЮ НА ПОКАЗ.
РИСКУ НЕМАЄ.
Пересилку оплачую
"ART STUDIO"
644 East 20th Street
NORTHAMPTON, Pa.
Phone: CO 2-2810

● BUSINESS OPPORTUNITY ●

DELICATESSEN STORE
6 days, 4 beautiful light rooms cold cuts & salads. For sale because of death. Good lease. St. Barnaby's R. C. Church & School across the street. Christ Lan.
1012 McLean Avenue
Yonkers, N. Y. BE 7-8982

● MISCELLANEOUS ●

ВІЛІЯМ КОВАЛЬЧИК
Погребник
Community Funeral Home
Air Conditioned
Занимається похоронами. Ціни приступні для всіх. Услуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте, як в день так і в ночі
Community Funeral Home
Yonkers, N. Y.
YO 9-7272

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна й найкраща
У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
NEW JERSEY
Tel: HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

● ПРАЦЯ ●
● HELP WANTED FEMALE ●

ПРАЦЮЮЧА МАМА
потребує щоденну опіку для 4-річної дитини. Легка домашня праця, спання на місці. $100 місячно. Треба говорити по-англійськи.
Pioneer 1-3890

Пошукую ЖІНКИ,
для опіки над домом і 2 дітьми, у віці 8 і 11 років. Гарна околиця. Мешкання на місці, харчування плюс платня за умовою.
Тел.: ELizabeth 2-9518

OYSTER BAY, Long Island
ГОСПОДИНЯ — КУХАРКА
у середньому віці. Бизнесовий дім. 2 дітей у шкільному віці. $140 місячно. Вільна кожна неділя і кожна друга субота. Рекомендації. Мусить говорити та писати по-англійськи.
WA 2-0986

● BUSINESS OPPORTUNITY ●

DELICATESSEN STORE
5 кімнат нагорі, добрий відбір повновартний, великий збут пива, холодних перекусок і домашніх виробів. Говорять по-англійськи.
Tel.: EV 6-3490

BYCICLE STORE
Добрий бизнес і положення. Продасться з уваги на випадок.
1856 Arthur Avenue
(near 176th Street)
Bronx, N. Y.
LU 3-7840

ГРОСЕРІЯ і ДЕЛІКАТЕСЕН
„Сервіс" STORE
НА ПРОДАЖ.
206 East 6th Street
New York 3, N. Y.

● FOR RENT ●
● for SALE ●

НА ПРОДАЖ або ДО ВИНАЙМУ
20 кімнат і $2\frac{1}{2}$ лазнички, 35 ft. їдальня, всі великі і соняшні кімнати, електричні холодільні, машина до миття посуди, всі вигоди. 30 × 60 басейн, багато води, джерельна вода, 4 акри землі, стодола, малий потік та можливості полювання й їзди на лещатах зимою.
ROXBURY, N. Y.
Delaware County, near Grand George, Catskill Mountains.
Tel.: AX 1-7164
in Jamaica, N. Y.

QUEENS
NEW HOMES — HI 6-2130
bright — 2 fam. 5-5 & $3\frac{1}{2}$ rooms, garage, basement.
Open for inspection.
37-32 60th Street
Woodside, L. I.
Near all subways.

RIDGEWOOD
(1) 2-Family House, and (1) 1-Family, new shingled, (4) auto garage — for sale in one plot.
$ 22.800.
PHILIP MUELLER
62-18 Myrtle Ave. VA 1-5577
After 7 PM — EV 2-5022
Closed Easter Sunday

ДОМИ — ІНВЕСТИЦІЇ — МОРТҐЕДЖІ
БЕЗКОШТОВНІ, ФАХОВІ ПОРАДИ.
Найбільше українське бюро на Квінсі, яке не накладає коштів за оформлення мортґеджів.
На цьогорічний весняний сезон, ми приготовили найбільший вибір ДОМІВ, у всіх околицях.
Цього тижня ми пропонуємо оглянути такі доми:
WOODHAVEN — Ozone Park — 2-род., мур., осібняк (новий), 6 і 5 кімнат, город і ґараж. Ціна $29,500, гот. $7,000.
DOUGLESTOWN — чуд. околиця, добре получення до Ню Йорку, $6\frac{1}{2}$ великих кімнат, 50 × 150, город. Ціна $26,500.
PROSPECT PARK — 6-род., мур. дім, баксові кімнати, добрий рент. Ціна $24,200. Готівка $6,000.
Звертайтеся тільки до української фірми:
UNITED REAL ESTATE CO.
В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
170-13 Hillside Avenue — JAMAICA, L. I.
Tel.: OL 8-6330

ПОЩО ХВОРІТИ?
Усуньте недомагання ШЛУНКА — ПЕЧІНКИ — ЖОВЧІ:
GASTRODEX — є сьогодні одиноке лікарство, яке дійсно дає певну — скору полегшу від кислої нестравности, газових болів і корчів у шлунку, боках, серці, під лопаткою і крижах, заворотів чи болів голови, через запори і нереґулярність. — ГАСТРОДЕКС усуває тиснення, пекуче гноблення — вздуття в ямці під грудьми і ребрами, катар і нервовість шлунка. Усуває пісок мочі, вразливу — квасову гіркість у роті, кисле відбиття і зараз повертає апетит. НЕ ЧЕКАЙТЕ аж серйозність постане, але зараз уживайте — ГАСТРОДЕКС. Веріть одну або й дві чайних ложок денно, переважно по їжі, одну рано а одну на вечір, або тільки у випадку скорої потреби, щоб повернути реґулярність кишок та правильної функції шлунка — жовчі назад. Поміч від першої ложочки, або зворот Ваших грошей — гарантуємо. На С.О.Д. — не висилаємо. Гроші і замовлення слати разом.
ЦІНА за ПЛЯШКУ є $2.50
LUSCOE PRODUCTS, Inc. (U.D.)
806 Broadway — BUFFALO 12, N. Y.

● SERVICE DIRECTORY ●

WALTER S. SZCZESNIAK
TRAVEL BUREAU
Пачки до Краю й інших країн Східньої Европи.
Insurance Broker — Notary Public
224 Jackson Street
Hempstead, L. I.
IV 3-0744

● MISCELLANEOUS ●

WALTER'S MEAT MARKET
КОВБАСИ — НАША СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ
Поручає у великому виборі: польські вудженини, вуджені ковбаси: краківські, краянні, серделеві, кишки кашані, свіже м'ясо та оригінальні польські шинки.
39 Palisade Avenue
YONKERS, N. Y. GR 6-0300

URODONAL
НА СКОРУ ПОЛЕГШУ РЕВМАТИЗМУ
АРТРЕТИЗМУ — ЛЮМБАҐО
Стале заживання УРОДОНАЛЮ буде протидіяти ревматичним і артретичним прикрим проявам. URODONAL є також найбільш успішним антисептичним ліком для мочегінної системи, а також — приємно заживати його.
Продається і рекомендується лікарями по цілому світі. Закупіть пляшку у Вашій місцевій аптеці.

ШЛІТЬ ГРОШІ до КРАЮ
Гроші — це найбільш побажаний дарунок.
Наша нова ставка $1.11 за новий рубель, що означає
9 НОВИХ РУБЛІВ ЗА $10.00.
Експресова доставка до 2-ох тижнів. Повна ґарантія. Офіційні посвідки відборця. —
Кошти пересилки:
Кожна сума до $30.00 — $3.00
понад $30.00 — 10%.
ШЛІТЬ ТАК ЧАСТО, ЯК ТІЛЬКИ МОЖЕТЕ.
GRAMERCY — Dept. S
New York City: 118 E. 28th St.
Room 906, Tel.: MU 9-0598
Newark, New Jersey:
744 Broad St., Room 925
Фірма має дозвіл Департаменту Банків і забезпечень та бондована на $20,000.00.
Урядові години:
понеділок до п'ятниці 9-5:30.
Субота 10-1. Закрито в неділі.

ПРИСТРІЙ для ліплення вареників
Ріже, завиває і зліплює вареники.
За одну хвилину продукує 12 вареників, можна змінити і величину і форму вареників.
Коштує: 2.00 дол. готівкою, або моні ордером (закордоном: $2.50)
Адреса:
K. N. Paul & Co. Products
P. O. Box 29911
LOS ANGELES 29, California
Замовлення виконується в день його одержання.

COSMOS PARCELS EXPRESS Corp
(LICENSED by INTOURIST)
приспішує ПОСИЛКИ до Ваших Приятелів і Свояків у всіх частинах СССР.
Посилки є забезпечені і достава є ґарантована. Відборець не доплачує нічого.
У всіх наших відділах є великий вибір матеріялів на мужеські й жіночі одяги, по великих знижках. Також у нас дістанете багато інших речей, які надаються на висилку, по дешевших цінах, як деінде.
За повними інформаціями пишіть або звертайтеся особисто до нашого найближчого відділу:

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Ave.	Phone: AL 4-5456
BROOKLYN 21, N. Y. — 506 Wilson Ave.	" HY 1-5290
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave.	" DI 5-8808
PATERSON 1, N. J. — 99 Main St.	" MU 4-4619
VINELAND, N. J. — West Landis Ave. (Gr. Orth Church Bldg.)	
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street	Phone: FO 3-8569
NEW HAVEN, Conn. — 6 Day Street	" LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St.	" HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio — 2683 W. 14th St.	" TO 1-1068
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury St.	" SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich. — 9350 Jos. Campau	" TR 3-1666
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave.	" BR 8-6966
CHICAGO 29, Ill. — 2439 W. 60th Street	" WA 5-2737
SAN FRANCISCO, Cal. — 2076 Sutter St.	" FI 6-1571
NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Ave.	" BI 3-1797
PHILADELPHIA, Pa. — 530 W. Girard Ave.	" WA 2-4035
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	" PL 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich. — 414 Scribner Ave.	" GL 8-2256
DETROIT, Mich. — 6440 Michigan Ave.	" TA 5-8050
PASSAIC, N. J. — 176 Market Street	" GR 2-6387
ROCHESTER, N. Y. — 583 Hudson Ave.	" LO 2-5941
JERSEY CITY, N. J. — 75 Bright St. (Cor. Jersey Ave.)	

The Vineland Branch open Friday, Saturday and Sunday only.

ADOLF SCHRAGER'S
МЕБЛІ
НАЧЕ ОБРАЗ З РУКИ МИСТЦЯ...
МЕБЛІ ШРАГЕРА всім відомі, багатство стилів — це їхня тайна, стрінути їх можна в кожному домі,
а якість їх надзвичайна!
Придбати може їх кожна хата — завдяки низькій ціні і догідним сплатам.
Власники:
Adolf Schrager & Adolf Taub
Відкрито щоденно до 9-ої год. веч., у вівторок і п'ятницю до 6-ої год.
1647 SECOND AVENUE
(bet. 85. & 86. ST.) TEL. RE 7-2050

УКРАЇНСЬКА УНІВЕРСАЛЬНА КРАМНИЦЯ
ALMOHR CO.
136 FIRST AVE. NEW YORK 9, N. Y.
Tel.: OR 3-3510
— поручає —
ПО НАЙНИЖЧИХ ЦІНАХ слідуючі товари:
ІМПОРТОВАНІ та МІСЦЕВІ:
НА ВИСИЛКУ ПАЧОК
Текстильні матеріяли на убрання, плащі, костюми і сукенки, всипи на перини, полотна, нитки DMC, светери, хустки, дивани, наліжники, бритви, діяманти, ножиці, машинки до стриження волосся і т. п.
НА ПРЕЗЕНТИ З РІЗНИХ НАГОД
Кераміка, кришталі, обруси, косметика, імпортовані делікатеси, солодощі і багато інших.
ЗАЙДІТЬ! — КУПІТЬ! — ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ!

HOLLYWOOD BEACH, Florida
(6 миль на північ від рівн. Міямі)
Маємо МОТЕЛЬ-АПАРТАМЕНТИ: спальні з кухнею і лазничкою.
ВСІ ВИГОДИ: до моря 30 кроків, близько склепи, пошта і ресторани. — Морські і соняшні купелі цілий рік.
ПРОСИМО ЗАЇХАТИ ДО НАС НА ВІДПОЧИНОК!
SEAGATE MOTEL-APARTMENTS
308 Pierce Street — HOLLYWOOD, Florida
Tel.: WA 3-9168 M. J. HORODYSKYJ — власник

НАЙЛІПША І НАЙПЕВНІША ОБСЛУГА
в справі
ПОСИЛОК-ДАРУНКІВ
до всіх частин ЕВРОПИ
ПРИНОСІТЬ АБО ПЕРЕСИЛАЙТЕ ПАЧКИ ДО КОНТОРИ НАЙСТАРШОЇ ПОСИЛКОВОЇ ФІРМИ
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
ГОЛОВНА КОНТОРА
716 WALNUT STREET — PHILADELPHIA 6, PA.
WAlnut 5-3455
— ФІЛІЇ В УСІХ НАЙБІЛЬШИХ МІСТАХ —
— ЖАДАЙТЕ КАТАЛОҐІВ —
Звертайтеся через місцеву телефонічну книгу.
ШВИДКА — КВАЛІФІКОВАНА — НАДІЙНА ОБСЛУГА

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
УКРАЇНСЬКА КЕРАМІКА з „АРКИ"
(гуцульська й взори вишивок)
— прикраса Вашої хати.

УВАГА
Щоб познайомити чужинців з ювілеєм нашого Генія Тараса Шевченка, випускаю по зниженій ціні
ПЕЧАТКУ,
яку можна прибивати на конвертах, для організаційних і приватних кореспонденцій.
Понижче взір печатки:
Taras Shevchenko:
1861 1961
Ukrainian Poet and National Hero
Печатка з пересилкою $2.00
(Для перепродажі опуст)
Набути їх можна: в Арці Сурмі, Говерлі і Еко, або в робітні Печаток
ROMAN IWANYCKYJ
2905 Wilkinson Avenue
Bronx 61, N. Y.
Tel.: TA 8-9740
Телеф. вечорами від 7-10-ої

● РОЗШУКИ ●

Пошукую
АНДРІЯ НАКОНЕЧНОГО,
що останньо замешкував Републік, Па., Бакс 362. Народився в Україні в селі Лука, пов. Калуш. Останні відомості були ще з 1939 року. Є листи із Краю. Відомості прошу слати на адресу:
Theodor NAKONECHNYI
32 St. Mark's Place
New York 3, N. Y.

● ДО ВИНАЙМУ ●

5-кімнатне МЕШКАННЯ до ВИНАЙМУ
$59.50
Центральне огрівання.
11 Clifford Place
Brooklyn 22, N. Y.
Кликати від год. 6:00 вечером
Tel.: EV 3-8634

BUY U.S. SAVINGS BONDS

ЗБІЛЬШЕНІ ДИВІДЕНДИ!
4% річно
КРЕДИТОВАНЕ, АБО ПЛАТНЕ 2 РАЗИ В РІК.
Починаючи 1-го липня 1960 р.
- Ощадності, забезпечені до $10.000.
- Гроші, одержані до 15-го БЕРЕЗНЯ 1961 р., будуть процентувати нові дивіденди від 1-го БЕРЕЗНЯ.
- Радо приймаємо нові конта, від $1.00 вгору.

IRVING SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
126 MARKET ST. (бл. MAIN) PATERSON, N. J.
Відкрито ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 3-ої по полудні.
Також у П'ЯТНИЦІ — від 6-ої до 8-ої вечора
ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ:
ОЩАДНОСТЕВІ КОНТА — РІЗДВЯНІ ОЩАДНОСТІ — ВАКАЦІЙНІ — ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — ПОЗИЧКИ НА ПОЛІПШЕННЯ ДОМУ — ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ — ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ — ПРИЙМАННЯ РАХУНКІВ ЗА ГАЗ, ЕЛЕКТРИКУ І ТЕЛЕФОН — ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ.

НА ПРИКРАСУ ВАШОЇ ХАТИ ПІД ВЕЛИКДЕНЬ!
ЖАДАЙТЕ
по всіх українських текстильних та ґалянтерійних крамницях, як також по українських висилкових бюрах обрусів (скатертей), серветок до них та матеріялів на драперії з українськими вишивковими взорами, що випродуковані з першоякісного матеріялу в Европі за зразками, старанням та коштом УКРАЇНСЬКОЇ ФІРМИ
„КОСМОС"
ІМПОРТОВА, ЕКСПОРТОВА та ТОРГОВЕЛЬНА СПІЛКА
908 Н. 7-ма вулиця — ФИЛАДЕЛФІЯ 23, Па.
Ця сама фірма має на складі великий вибір:
ґобелінових голляндських доріжок у 7 різних довжинах, голляндських плюшових накидок на стіл та отомани, полотна до вишивання, канви та юти,
А НА ВИСИЛКУ В УКРАЇНУ
шалянові „японські хустки на голову, чорні вовняні, кашмірові хустки у 2 величинах, нитки до вишивання марки DMC, першорядні, червоні всипи 63" та дамаски в різних якостях 63" німецької продукції, зимові вовняні, великі 67 × 67 хустки та пледи, чисто вовняні мужеські шалики, білі попелінові мужеські сорочки.
Фірма „КОСМОС" веде добре устаткований книжковий відділ, відділ кераміки української та німецької, відділ порцелянових виробів та кришталів, шкіряної ґалянтерії, різьблених артикулів.
До місцевостей, де немає українських торговельних підприємств, виконуємо замовлення відборців впрост з Филаделфії негайно, точно та совісно.
ВСІ НАШІ ЦІНИ НЕЗВИЧАЙНО НИЗЬКІ.